

Ой Морозе, Морозенку (історична пісня)

Автор Невідомий

Ой Морозе, Морозенку,
Ой да ти славний козаче!
За тобою, Морозенку,
Вся Вкраїна плаче!
За тобою, Морозенку,
Вся Вкраїна плаче!

Ой не так вся Україна,
Як рідная мати,
Заплакала Морозиха,
Стоя біля хати.
Заплакала Морозиха,
Стоя біля хати.

"Ой не плач же, Морозихо,
Не плач, не журися,
Ходім з нами, козаками,
Мед-вина напийся!
Ходім з нами, козаками,
Мед-вина напийся!"

"Чогось мені, козаченьки,
Мед-вино не п'ється:
Десь-то син мій, Морозенко,
З татарами б'ється!
Десь-то син мій, Морозенко,
З татарами б'ється!"

Із-за гори, із-за кручі
Горде військо виступає,
Попереду Морозенко
Сивим конем грає.
Попереду Морозенко
Сивим конем грає.

Бились зранку козаченьки
До ночі глухої.
Козаків лягло чимало,
А татар – утрое.
Козаків лягло чимало,
А татар – утрое.

Ні один козак не здався
Живим у неволю;
Полягли всі, не вернуться
Ні один додому.
Полягли всі, не вернуться
Ні один додому.

Не вернувся й Морозенко,
Голова завзята —
Замучили молодого
Вороги прокляті!
Замучили молодого
Вороги прокляті!

Вони, ж його не стріляли
І на чверті не рубали,
Тільки з його, молодого,
Живцем серце взяли.
Тільки з його, молодого,
Живцем серце взяли.

Взяли його, поставили
На Савур-могилу:
"Дивись тепер, Морозенку,
На свою Вкраїну!"
"Дивись тепер, Морозенку,
На свою Вкраїну!"

***

ІНША ВЕРСІЯ ПІСНІ (Доповнена двома куплетами)

Ой Морозе, Морозенку,
Ой да ти славний козаче!
За тобою, Морозенку,
Вся Україна плаче!
За тобою, Морозенку,
Вся Україна плаче!

Ой не так вся Україна,
Як рідная мати,
Заплакала Морозиха,
Стоя біля хати.
Заплакала Морозиха,
Стоя біля хати.

"Ой не плач же, Морозихо,
Не плач, не журися,
Ходім з нами, козаками,
Мед-вина напийся!
Ходім з нами, козаками,
Мед-вина напийся!"

"Чогось мені, козаченьки,
Мед-вино не п'ється:
Десь-то син мій, Морозенко,
З татарами б'ється!
Десь-то син мій, Морозенко,
З татарами б'ється!"

Із-за гори, із-за кручі
Горде військо виступає,
Попереду Морозенко
Сивим конем грає.
Попереду Морозенко
Сивим конем грає.

Та схилив вже голівоньку
Сиву коню аж на гриву,
Та й розпустив чорні кудрі
Сиву коню до копитів.
Та й розпустив чорні кудрі
Сиву коню до копитів.

То ж не грім в степу горгоче,
То ж не хмара світ закрила —
То ж татар велика сила
Козаченьків обступила.
То ж татар велика сила
Козаченьків обступила.

Бились зранку козаченьки
До ночі глухої.
Козаків лягло чимало,
А татар – утрое.
Козаків лягло чимало,
А татар – утрое.

Ні один козак не здався
Живим у неволю;
Полягли всі, не вернуться
Ні один додому.
Полягли всі, не вернуться
Ні один додому.

Не вернувся й Морозенко,
Голова завзята —
Замучили молодого
Вороги прокляті!
Замучили молодого
Вороги прокляті!

Вони, ж його не стріляли
І на чверті не рубали,
Тільки з його, молодого,
Живцем серце взяли.
Тільки з його, молодого,
Живцем серце взяли.

Взяли його, поставили
На Савур-могилу:
"Дивись тепер, Морозенку,
На свою Вкраїну!"
"Дивись тепер, Морозенку,
На свою Вкраїну!"

***

ХРЕСТОМАТІЙНА ВЕРСІЯ ПІСНІ

Ой Морозе, Морозенку,
Ти славний козаче.
За тобою. Морозенку,
Вся Вкраїна плаче.

Не так тая Україна,
Як тее горде військо.
Ой заплакала Морозиха,
Ідучи на місто.

"Не плач, не плач. Морозихо.
Об сиру землю не бийся.
Ой ходімо з нами, з нами, козаками.
Та меду вина напийся".

"Ой щось мені, та милі браття,
Та мед вино не п'ється.
Ой десь мій син та Морозенко
Та із турчином б'ється".

Із-за гори, з-за крутої
Гордо військо виступає.
Ой попереду Морозенко
Сивим коником виграває.

Ой і став Морозенко
Та й у полі гуляти.
Ой і стали ж тоді та Морозенка
Ляхи і турки обступати.

Морозенко та козаченько.
Як мак, розпускався,
Ой Морозенко та козаченько
В неволю попався.

Ой повели та Морозенка
На Савур-могилу*:
"Ой подивися, Морозенку,
На свою Вкраїну!"

Вони ж його не били
І не в чверті рубали,
Ой тільки з його, з його, молодого,
Та живцем серце взяли

Прощай, прощай ти, Морозенку,
Ти славний козаче,
Ой за тобою, Морозенку.
Вся Вкраїна плаче.

Ой вийняли серденько
Та й вкинули у воду:
"Тепер дивись, Морозенку,
На свою ти вроду!"

Ой винесли Морозенка
На Савур-могилу:
"Тепер дивись ти. Морозенку.
На свою та Україну!"

* Савур-могила — височина в східній частині Донецької області, одна з найвищих точок Донецького кряжу (висота — 277,9 м над рівнем моря).

***

І ЩЕ ОДИН ВАРІАНТ ПІСНІ

Ой, Морозе, Морозенку, ти славний козаче!
За тобою, Морозенком, Україна плаче.
Не так тая Україна, як те горде військо...
Заплакала Морозиха, ідучи на місто.
"Годі, годі, Морозихо, по сині тужити;
Ходім з нами, козаками, меду-вина пити!"
"Чогось мені, милі браття, мед-вино не п'ється:

Ой десь-то мій Морозенко да вже з турком б'ється!"
От з-за гори, із-за кручі горде військо виступає,
Посамперед Морозенко сивим конем виграває.
Склонив же він головоньку своєму коню на гривоньку:
"Бідна ж моя головонька, це чужая сторононька!"
А в нашого Морозенка червона стрічка,
Де проїде Морозенко — кривавая річка.
За річкою, за лиманом покопані шанці...
Взяли, взяли Морозенка в неділеньку вранці.
Посадили Морозенка на тесовім столці,
Зняли, зняли з Морозенка з черешів червонці.
Посадили Морозенка на жовтім пісочку,
Зняли, зняли з Морозенка кроваву сорочку.
Вони ж його ані били, ні в чверті рубали,
Тільки з його, молодого, живцем серце взяли.